

Wet Natuurbescherming.

Aanvulling op de vraag van de provincie naar de gevolgen van de toekomstige werkzaamheden op het terrein op de aanwezige beschermde diersoorten en verantwoording van de eventuele gevolgen voor de uitvoerbaarheid van de plannen.

Overeenkomstig de Wet op Natuurbescherming en de zorgplicht erkent Noordeland de intrinsieke waarde van alle planten en dieren en zal de grootste zorgvuldigheid worden betracht in de omgang hiermee en worden voldaan aan de vereisten van het specifieke beschermingsregime volgens de zorgplicht bij de voorbereiding en uitvoering van de activiteiten om nadelige effecten zoveel mogelijk te voorkomen.

Niet alleen omdat dat een vereiste is vanuit de Wet Natuurbescherming maar omdat dit overeenkomstig de doelstellingen van het ecodorp is t.a.v. het stimuleren van de biodiversiteit, haar visie op het natuurleven en vanwege het nagestreefde natuurlijke natuurbeheer waar ecologie en economie in evenwicht moeten zijn voor een duurzame toekomstbestendige leefomgeving.

Aanvullend onderzoek zal wanneer nodig plaatsvinden voordat werkzaamheden uitgevoerd gaan worden die een bedreiging kunnen vormen voor flora-fauna. Een en ander zal in overleg gebeuren met Landschapsbeheer Groningen middels dhr. Eijkenaar die al op het terrein is geweest en andere deskundigen.

In het overleg met dhr. Eijkenaar ontstond het idee een bijeenkomst te organiseren met diverse deskundigen van Landschapsbeheer, IVN en Noordeland om te brainstormen over de mogelijkheden op het terrein t.a.v. flora-fauna, deskundigheidsbevordering, het geven van workshops en andere educatieve activiteiten, het plaatsen van cameravallen om nachtdieren te registreren enz.

Ten aanzien van de vleermuispopulatie en de kerkuil is er en zal er zo nodig nog meer kennis van ecologisch deskundigen worden vergaard. (Zie hieronder) en contact opgenomen worden met door de RVO aanbevolen natuurverenigingen en met ecologisch deskundigen volgens door de RVO aangegeven maatstaven.

Daarnaast zal voor alle beschermde en veel andere diersoorten:

- rekening gehouden worden met kwetsbare periodes van de soorten.
- gefaseerd worden in sloop- en bouwactiviteiten t.a.v. tijd en ruimte, ook overeenkomstig de organische opbouw van het ecodorp door de tijd heen.
- gestreefd worden naar kwaliteitsverbetering van de leefgebieden van de beschermde soorten en voor die van bijen en andere insecten, amfibieën en reptielen.
- een beroep worden gedaan op ecologisch deskundigen
- verstoring van rust- en verblijfplaatsen voorkomen worden.

Waar activiteit nodig zal zijn worden indien nodig mitigerende en compenserende maatregelen getroffen.

Indien nodig kan in samenwerking en overleg met de RVO een nieuwe gedragscode voor dit terrein worden opgesteld en zal de RVO zo wie zo geraadpleegd worden.

Voor de aanwezige en vermoedelijk aanwezig zijnde beschermde diersoorten worden indien nodig aanvullende maatregelen getroffen.

Noordeland probeert zoveel mogelijk sloop-en bouwactiviteit op gevoelige plekken te vermijden en om de beschermde diersoorten heen te werken en maatregelen te nemen die voldoende functionaliteit van voortplanting- en/of vaste rust- en verblijfplaats garanderen, zie ook onderstaande.

Over de in de in de QuickScan van Ecoreest genoemde beschermde soorten:

Vleermuizen:

Ten aanzien van het beleid rond de vleermuispopulatie heeft Noordeland de hr. Kriek uitgenodigd zijn kennis te delen. Hij is bioloog en vleermuisdeskundige, bekend met de huidige situatie en huidig gemeenteraadslid voor Groen Links en lid van IVN.

Dhr. Kriek kent de vleermuizensituatie op het terrein als geen ander en heeft de zeldzame Brandts-vleermuis die er o.a. voorkomt al vele jaren gevolgd met een groepje andere vleermuiskenners.

De kolonie Brandts-vleermuizen is ontdekt doordat met behulp van mistnetten in de buurt een fouragerende Brandts-vleermuis gevangen is genomen en uitgerust is met een klein zendertje. Doormiddel van telemetrie (het uitpeilen van de zender) is de verblijfplaats gevonden en daar heeft dhr. Kriek vervolgens met de detector het aantal uitvliegende dieren geteld. (11 stuks)

Deze loods is ook de enige op het terrein met een spouwmuur en dubbele dakbedekking en daardoor geschikt voor bewoning door vleermuizen (en steenmarters).

Ook de baardvleermuis en dwergvleermuis zijn daar gesignaleerd.

Op deze loods die een metalen dakbedekking heeft zullen t.z.t. mogelijk zonnepanelen geplaatst worden. Zonnepanelen zullen de vleermuizen niet hinderen volgens dhr. Kriek.

De werkzaamheden daartoe zullen buiten de overwinterings- en kraamtijd plaatsvinden (vast te stellen met een deskundige in de betreffende periode).

Op de aangrenzende loods ligt een ernstig verweerd asbest-dak dat in verband met de eerste veiligheidsmaatregelen zo snel als mogelijk verwijderd dient te worden.

Dhr. Kriek heeft die loodsen al jaren geleden gedetecteerd op de aanwezigheid van vleermuizen en geen activiteit aangetroffen en recentelijk de loods vanbinnen geïnspecteerd en geconstateerd dat dit geen plek is die aantrekkelijk is voor vleermuizen omdat er geen holle ruimtes zijn waar te nemen en alle wanden en muren uit een enkele laag bestaan.

Hij ziet geen bezwaar voor de aanwezige vleermuispopulatie tegen verwijdering van het dak en andere werkzaamheden aan die loods. (loods D)

Met dhr. Kriek zijn ook de aanvliegroutes bekeken.

De lange populierenlaan aan de westkant van het terrein zal minimaal aan 1 kant in elk geval gespaard worden en langzaam met andere bomen ertussen beplant worden zodat tegen de tijd dat de populieren gekapt moeten worden er nieuwe beplanting is waar de vleermuizen zich aan kunnen oriënteren.

Datzelfde geldt voor de weg die van de loods naar het Staatsbos leidt (dat het jachtgebied is van de vleermuizen) en die ook een aanvliegroute vormt.

Ook daar zal in elk geval de beplanting aan 1 zijde van de weg ter oriëntatie altijd gehandhaafd blijven.

Als verdere tegemoetkoming aan de vleermuizen en op advies van dhr. Kriek zal er t.z.t. een winterverblijf/ijskelder worden aangelegd ten behoeve van het in standhouden van de populatie. Er zijn meerdere bouwsels op het terrein die daarvoor geschikt gemaakt kunnen worden. In de loods waar de vleermuizen wonen zullen verder de aanvliegopeningen niet afgesloten worden.

De kerkuil.

Voor de kerkuil is contact gelegd met André Eijkenaar, voorman 1 bij Landschapsbeheer Groningen, regio-coördinator Groningen van de Kerkuilenwerkgroep Nederland. Ook met hem is het terrein bezocht en onderzocht.

Zijn aanbevelingen zullen leidinggevend zijn in het verdere Noordeland-beleid t.a.v. de kerkuil en mogelijk aanwezige grote bosmuis. Deze laatste heeft zijn draai volgens Eijkenaar zo goed gevonden in oost Nederland dat hij de gewone bosmuis dreigt te verdrijven en behoeft niet verder gefaciliteerd te worden.

De toekomstige bewoners van het terrein hebben de nestplek van één kerkuil gelokaliseerd in een tussenruimtegebouw tussen 2 loodsen. Zie ook de QuickScan. Ook haar oriëntatie- en schuilplekken zullen worden gerespecteerd.

Op de weg langs haar woonplek zal niet harder dan 10 km per uur gereden gaan worden en er zal zo wie zo heel weinig verkeer langskomen aangezien het hele dorp autoluw en autovrij zal zijn.

Er zal geen straatverlichting vlak bij haar woonlocatie geplaatst worden en de verlichting die wel aangelegd wordt zal niet fel zijn en 's avonds om 23.00 uur uitgedaan worden.

Tevens zal de insectenpopulatie toenemen door de toenemende biodiversiteit en daarmee het aantal vogels die ook mogelijke prooidieren zijn voor de kerkuil.

Daarnaast bestaat haar grootse foerageergebied waarschijnlijk uit de grote open akkers en velden ten zuiden en westen van de Noordeland-locatie en zal haar jachtgebied dus niet veranderen.

Aangezien het muizenaantal op het terrein zelf zal groeien ten gevolge van menselijke activiteit, de aanleg van houtwallen, moestuinen, voedselbos en voedsel-opslag zullen de jachtmogelijkheden ter plekke alleen maar toenemen.

Desalniettemin heeft de kerkuil haar locatie gekozen op dezelfde zolderverdieping als waar nog de enige overblijfselen van de aardappelzetmeelfabriek staan: een aantal zeer zware, grote, onverplaatsbare zetmeel-trommelzeven op een heel bijzondere locatie die het hoogtepunt van een museumwandeling kunnen gaan vormen, te zijner tijd.

Mocht er t.z.t. gekozen worden voor een museumfunctie van die ruimte dan zal er vervangende woonruimte gecreëerd worden met behulp van geschikte nestkasten.

Uit onderzoek is gebleken dat de flexibele kerkuil een dergelijke verplaatsing makkelijk accepteert. Ook dat zal in overleg met deskundigen gebeuren.

Mochten er in de verre toekomst sloopwerkzaamheden moeten plaatsvinden in de loods aangrenzend aan de woonlocatie van de kerkuil dan worden die ook gedaan met inachtneming van de broedtijden en in overleg met een deskundige en evt. mitigerende of compenserende maatregelen.

Dhr. Eijkenaar heeft braakballen verzameld die hij zal laten onderzoeken o.a. op de aanwezigheid van de grote bosmuis.

Ten aanzien van de **steenmarter en de grote bosmuis** die zeer aannemelijk aanwezig zijn volgens de QuickScan en deskundigen maar nog niet gesignaleerd zijn: (wel zijn er mogelijke uitwerpselen gevonden van een steenmarter in dezelfde loods als waar de kerkuil en aangrenzend de vleermuizen huizen): hun kwetsbare periodes vallen binnen de gezamenlijke kwetsbare periodes van vleermuis en kerkuil en zij zullen dus meeprofiteren van de beschermende maatregelen voor deze soorten.

De verblijfslocatie van eventueel aanwezige steenmarters is dezelfde als die van de vleermuizen en kerkuil als het om stenen bebouwing gaat vanwege de dubbele wanden en spouwmuren in desbetreffende loods.

De activiteiten op het terrein zullen in zulke kleine stukjes en gefaseerd uitgevoerd worden zodat deze soorten alle tijd hebben zelf vervangende woonruimte te zoeken op het terrein als er gesloopt moet worden.

Van grootschalige sloop is overigens buiten de asbestsanering de eerste jaren op het terrein nog geen sprake.

Braakballen van de kerkuil worden binnenkort onderzocht omdat de prooiresten een betrouwbare aanwijzing kunnen geven over het voorkomen van grote bosmuizen op het terrein. De aan te planten notenbomen, hazelaars, bessenstruiken en andere vruchtensoorten en daarnaast de aan te leggen houtwallen, hagen, lage begroeiing en moestuinen zullen ook voor de muizen een verrijking van hun leefgebied betekenen.

Daarnaast zal er veel natuur in stand gehouden worden op het terrein en zal er zeer natuur inclusieve landbouw gaan plaatsvinden in de vorm van voedselbossen, volgens permacultuur-principes aangelegde moestuinen enz. Er gaat geen kunstmest gebruikt worden, alsook geen chemische bestrijdingsmiddelen wat de biodiversiteit ten goede zal komen.

Het opbouwen van een gezonde bodem waarop bomen en planten gekweekt gaan worden die veerkrachtig en bestand tegen klimaatverandering, ziekten en plagen zijn heeft een belangrijke plek in het natuurbeheer van Noordeland.

Aan te planten houtwallen, waardplanten, bessenstruiken, randstruweel en bloemrijke kruidlagen en -randen langs wegen en paden zullen ook de insecten-vlinder- en vogelstand ten goede komen.

Er zullen in overleg met deskundigen verschillende vijvers en poelen op het terrein worden aangelegd en een waterberging met langzaam aflopende randen, ondiepe en diepere stukken, zonder vissen en met waterplanten om het leefgebied voor amfibieën en reptielen te verbeteren. Ook zullen er broei- en composthoven worden aangelegd.

En zal er voor de nodige soortenrijke en structuurvariatie in de aangrenzende vegetatie gezorgd worden ten behoeve van deze soorten.

Door het langer vasthouden en bufferen van gebiedseigen water wordt het leefgebied ook verbeterd.

Omdat veel werkzaamheden in de toekomst zullen worden uitgevoerd heeft een nader grootschalig aanvullend onderzoek op dit moment nog geen zin omdat natuur nu eenmaal voortdurend verandert en hoopt Noordeland door bovenstaande intenties en maatregelen voldoende vertrouwen te wekken met uiterste zorgvuldigheid te werk te zullen gaan.

